

เอกสารวิชาการ

Academic Focus

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ISBN 2287-0520

ดาวน์โหลดเอกสารได้จาก <http://www.parliament.go.th/library>

Academic Focus

สิงหาคม 2561

สารบัญ

- บทนำ 1
- คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2
 - คุณสมบัติ 2
 - ลักษณะต้องห้าม 4
- บุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง 12
 - ผู้สมัครเดิมในเขตเลือกตั้งนั้น 12
 - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ 12
 - รัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันก่อน
ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน 12
 - ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ 12
 - สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ 13
 - ผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 13
- ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคุณสมบัติของ
ผู้สมัครรับเลือกตั้ง 13
- ตารางที่ 2 เปรียบเทียบลักษณะต้องห้ามของ
ผู้รับสมัครเลือกตั้ง 15
- ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ในกรณีที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 20
- บทสรุปและความเห็นของผู้ศึกษา 21
- บรรณานุกรม 23

เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<http://www.parliament.go.th/library>

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 500 คน ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 350 คน และสมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวน 150 คน โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเลือกตั้งได้เฉพาะผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 350 คนเท่านั้น ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวน 150 คน นั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง แต่จะใช้การคำนวณหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองจากคะแนนที่ได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง และจะสมัครรับเลือกตั้งได้ไม่เกินหนึ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อมีการสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจะถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เฉพาะกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามและต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อนั้น พรรคการเมืองที่จะมีสิทธิ

ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้นั้น จะต้องส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งด้วย การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคการเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อพรรคละหนึ่งบัญชีโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองต้องไม่ซ้ำกัน และไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อต้องให้สมาชิกของพรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย โดยต้องคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง

บุคคลที่มีความประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดและคุณสมบัติจะต้องคงมีอยู่ตลอดระยะเวลาของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย เช่น ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เป็นต้น และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญอีกด้วย เช่น อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง จะต้องไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เป็นต้น

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1. คุณสมบัติ

1.1 แบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

1.1.1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 7 บัญญัติว่า “บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

- (1) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย
- (2) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่ง

คำว่าบิดาตาม (1) ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม”

มาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมิได้มีการสมรสกับมารดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็น

- (1) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย
- (2) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ
- (3) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยมิได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง”

นอกจากนี้ให้คนไทยพลัดถิ่น* เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา 9/6 บัญญัติว่า “ให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่ผู้นั้นถือสัญชาติของประเทศอื่น”

1.1.2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ถึงวันเลือกตั้ง

ข้อสังเกต

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุตามมาตรา 102 หรือกรณีการยุบสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 103 คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง แต่เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้งตามมาตรา 97 (2) ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่กำหนดไว้ตามมาตรา 102 หรือมาตรา 103 แล้วแต่กรณี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 104 กล่าวคือ ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ การนับอายุของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องนับอายุถึงวันเลือกตั้งที่กำหนดวันเลือกตั้งครั้งแรกตามมาตรา 102 หรือมาตรา 103 แล้วแต่กรณี

1.1.3) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ระยะเวลาเก้าสิบวันดังกล่าวให้ลดลงเหลือสามสิบวัน

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพียงพรรคการเมืองเดียวและต้องมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นด้วย ดังนี้

1. เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งแรกหรือกรณีอายุของสภาผู้แทนราษฎรครบกำหนดสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

* คนไทยพลัดถิ่น หมายความว่า ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีตซึ่งปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด หรือเป็นผู้ซึ่งมีลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

2. เมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

ข้อสังเกต

การควบรวมพรรคการเมืองในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสามารถควบรวมพรรคการเมืองได้เฉพาะเป็นการรวมกันเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่และให้พรรคการเมืองเดิมที่รวมเข้ากันเป็นอันสิ้นสุดลง โดยให้สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 96 มาตรา 97 และ มาตรา 99 ดังนั้น สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นจึงต้องนับระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเดิมรวมเข้ากับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเป็นพรรคการเมืองใหม่ได้

1.2 แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติเหมือนกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเข้าใจและรู้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งได้ จึงต้องมีการกำหนดคุณสมบัติไว้โดยเฉพาะให้มีความแตกต่างกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ อย่างไม่อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ด้วย

1. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
2. เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง
3. เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา
4. เคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

2. ลักษณะต้องห้าม

บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.1 ตติยาเสพติดให้โทษ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 บัญญัติค่านิยามไว้ว่า

“ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ

อย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้าน บางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

“ติดยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า เสพเป็นประจำติดต่อกันและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดให้โทษนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นว่านั้นได้ตามหลักวิชาการ

มาตรา 7 บัญญัติว่า “ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

(1) ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (Heroin)

(2) ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน (Morphine) โคคาอีน (Cocaine) โคเดอีน (Codeine) ผื่นยา (Medicinal Opium)

(3) ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(4) ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride)

(5) ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม

ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศระบุชื่อยาเสพติดให้โทษตามมาตรา 8 (1)

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ คำว่า ผื่นยา (Medicinal Opium) หมายถึง ผื่นที่ได้ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งโดยมีความมุ่งหมายเพื่อใช้ในทางยา”

2.2 เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 67/1 กำหนดไว้ว่า เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจากล้มละลายเมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายตามมาตรา 71 หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 81/1 จึงจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

ส่วนผู้ที่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต แม้จะได้ปลดจากล้มละลายแล้วก็เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สำหรับบุคคลล้มละลายทุจริต หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา 163 ถึงมาตรา 170 แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกั๊ยเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกั๊ยเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

2.3 เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550 มาตรา 4 บัญญัติคํานิยามไว้ว่า

“สิ่งพิมพ์” หมายความว่า สมุด หนังสือ แผ่นกระดาษ หรือวัตถุใด ๆ ที่พิมพ์ขึ้นเป็นหลายสำเนา

“หนังสือพิมพ์” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน่ายเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงนิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ที่เรียกชื่ออย่างอื่นทำนองเดียวกัน

“เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์

2.4 เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ในขณะที่รับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งแตกต่างกับการเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลักษณะต้องห้ามในวันเลือกตั้งเท่านั้น ได้แก่

1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
2. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
3. ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
4. วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

2.5 อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เช่น

2.5.1 การถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว ดังนี้

1) คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นกระทำการหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ที่มีลักษณะเป็นการทุจริต หรือทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

2) ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น ถ้าผู้กระทำการนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี

2.5.2 การถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ดังนี้

1) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการการเสนอ การแปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้ ถ้าผู้กระทำการดังกล่าวเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้กระทำการนั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น

2) ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือภายหลังการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับ

เลือกตั้งผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาสิบปี

2.6 ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล กล่าวคือ ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาลในขณะที่มีการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.7 เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ สำหรับบุคคลที่เคยได้รับโทษจำคุก ไม่ว่าจะเคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้จำคุกในประเทศหรือในต่างประเทศ ก็ย่อมถือได้ว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2525)

2.8 เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ เช่น ไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ดังปรากฏตามคำนิยามในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ว่า“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 ได้ให้คำนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” และ “ประพฤติมิชอบ” ไว้อีกด้วย ดังนี้

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดโดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

2.9 เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ได้ให้คำนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ไว้ดังนี้

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ รวมทั้งกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ในส่วนที่ว่าเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนั้น ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2.10 เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2.11 เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมาตรา 226 ได้กำหนดไว้ว่า ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่นในการทุจริตการเลือกตั้ง ให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาสิบปี

2.12 เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง กล่าวคือ ในขณะที่สมัครรับเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำไม่ได้

2.13 เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เช่น

- พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทนิยามไว้ว่า

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล สภาองค์กรบริหารส่วนตำบล สภากรุงเทพมหานคร สภาเมืองพัทยา และสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า รวมถึง คณะผู้บริหารท้องถิ่น

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2554 ได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายถึง องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยาและ องค์กรการบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายถึง นายกองการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายถึง สมาชิกสภาองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเมืองพัทยา และสมาชิกสภาองค์กรการบริหารส่วนตำบล

2.14 เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี แต่ไม่รวมถึงสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทำหน้าที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา

2.15 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ เช่น

- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ได้กำหนด บทนิยามไว้ว่า

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

(1) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง
(2) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และ

(3) บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (1) หรือ (2)

- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้กำหนดบทนิยามไว้ว่า

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ได้กำหนดบทนิยามไว้ว่า

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและให้หมายความรวมถึงกรรมการอนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและคณะกรรมการ ป.ป.ช.

2.16 เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2.17 อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น

- มาตรา 112 กำหนดไว้ว่า บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงมาแล้วยังไม่เกินสองปี จะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิได้ เว้นแต่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

- **มาตรา 235** กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับ เลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มี สิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อ ได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

- **มาตรา 236 และ มาตรา 237** กำหนดไว้ว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในกรณีที่ ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุด ปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกิน สิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัคร รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

- **มาตรา 267 วรรคหก** กำหนดไว้ว่า เพื่อประโยชน์แห่งการขจัดส่วนได้เสีย ห้ามมิให้กรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอเสร็จแล้วทุกฉบับ ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นอันพ้นจากตำแหน่ง แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

2.18 เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา 144 หรือมาตรา 235 วรรคสาม ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

- **มาตรา 144** กำหนดไว้ว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการการ เสนอ การแปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้ ถ้าผู้กระทำการดังกล่าวเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้ผู้กระทำการนั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น แต่ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการหรือรู้ว่ามี การกระทำดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง ให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้อยู่ใน ที่ประชุมในขณะที่มีมติ และให้ผู้กระทำการดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้นั้นคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ย

- **มาตรา 235** กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

- **มาตรา 236 และ มาตรา 237** กำหนดไว้ว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในกรณีที่ ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุด

ปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกิน สิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

บุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามทั่วไปที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แล้ว ยังมีข้อห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งและบุคคลบางประเภทที่ต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะมีขึ้นตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 อีกด้วย ดังนี้

1. ผู้สมัครเดิมในเขตเลือกตั้งนั้น

มาตรา 92 กำหนดไว้ว่า เขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่า คะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งใหม่ โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

2. สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา 263 วรรคเจ็ด กำหนดไว้ว่า เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

3. รัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

มาตรา 264 วรรคสี่ กำหนดไว้ว่า เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ รัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

4. ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

มาตรา 265 วรรคสาม กำหนดไว้ว่า เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งในคณะรักษาความสงบแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

5. สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

มาตรา 266 วรรคสาม กำหนดไว้ว่า เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

6. ผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว) มาตรา 35 กำหนดไว้ว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควรผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา การจำกัดสิทธิให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งหลังนี้โดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งใหม่ หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนยังเหลืออยู่เท่าใดให้กำหนดเวลาการจำกัดสิทธินั้นสั้นสุดลง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
สัญชาติ	มีสัญชาติไทยโดยการเกิด	มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี	มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
อายุ	มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง	มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง	มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เว้นแต่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
สังกัด พรรคการเมือง	เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน	เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้งแต่วันแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง	เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้งแต่วันแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ระยะเวลาเก้าสิบวันดังกล่าวให้ลดลงเหลือสามสิบวัน
คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง(เพิ่มเติม)	ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วยคือ (ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง (ข) เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น (ค) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง	ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย (ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง (ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง (ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัคร	ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย (ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง (ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง (ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใน

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
	(ง) เคยศึกษาในสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัคร รับเลือกตั้งเป็นเวลา ติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี การศึกษา (จ) เคยรับราชการหรือเคย มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านใน จังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อย กว่าสองปี	รับเลือกตั้งเป็นเวลา ติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี การศึกษา (ง) เคยรับราชการหรือเคย มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านใน จังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อย กว่าห้าปี (จ) คุณสมบัติอื่นตามที่ บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและ การได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภา	จังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อย กว่าห้าปีการศึกษา (ง) เคยรับราชการหรือ ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน ของรัฐหรือเคยมีชื่ออยู่ใน ทะเบียนบ้านในจังหวัดที่ สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่ กรณี เป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าห้าปี

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
ติดยาเสพติดให้โทษ	ติดยาเสพติดให้โทษ	ติดยาเสพติดให้โทษ	ติดยาเสพติดให้โทษ
ล้มละลาย	เป็นบุคคลล้มละลายซึ่ง ศาลยังไม่สั่งให้พ้นจาก คดี	เป็นบุคคลล้มละลายหรือ เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ทุจริต	เป็นบุคคลล้มละลายหรือ เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ทุจริต
เกี่ยวข้องในกิจการ หนังสือพิมพ์หรือ สื่อมวลชน	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้	เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้น ในกิจการหนังสือพิมพ์หรือ สื่อมวลชนใด ๆ
บุคคลผู้มีลักษณะ ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิ	1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช	1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช	1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
เลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร	2. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอน สิทธิเลือกตั้งหรือ 3. วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ	2. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอน สิทธิเลือกตั้ง หรือ 3. วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ	2. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอน สิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึง ที่สุดแล้วหรือไม่ หรือ 3. วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
ระงับการใช้สิทธิหรือ ถูกเพิกถอนสิทธิสมัคร รับเลือกตั้ง	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้	อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้ สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น การชั่วคราวหรือถูกเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
คำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขัง	ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมาย ของศาล	ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมาย ของศาล	ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมาย ของศาล
การพ้นโทษตาม คำ พิพากษาให้จำคุก	เคยต้องคำพิพากษาให้ จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึง ห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ ในความผิดอันได้กระทำ โดยประมาท	เคยต้องคำพิพากษาให้ จำคุกโดยได้พ้นโทษมายัง ไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้ กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ	เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้ พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับ ถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ใน ความผิดอันได้กระทำโดย ประมาทหรือความผิดลหุโทษ
การพ้นจากตำแหน่ง ราชการ หน่วยงาน ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ	เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริต ต่อหน้าที่ หรือถือว่า กระทำการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการ	เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริต ต่อหน้าที่ หรือถือว่า กระทำการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการ	เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อ หน้าที่หรือถือว่ากระทำการ ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ในวงราชการ
ร่ำรวยผิดปกติ	เคยต้องคำพิพากษาหรือ คำสั่งของศาลให้ทรัพย์สิน ตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ	เคยต้องคำพิพากษาหรือ คำสั่งของศาลให้ทรัพย์สิน ตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ	เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่ง ของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สิน ตกเป็นของแผ่นดินเพราะ ร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้อง คำพิพากษาอันถึงที่สุดให้

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
	หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ผิดปกติ	หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ผิดปกติ	ลงโทษจำคุกเพราะกระทำ ความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต
<p>เคยต้องคำพิพากษา อันถึงที่สุดในความผิด ตามกฎหมายต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือในการยุติธรรม - ความผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์สินที่กระทำโดย ทุจริตตามประมวล กฎหมายอาญา - ความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยการ กู้ยืมเงินที่เป็นการ ฉ้อโกงประชาชน - ความผิดฐาน ฟอกเงิน 	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้	<p>เคยต้องคำพิพากษาอันถึง ที่สุดว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือ ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ ยุติธรรม - กระทำความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยความผิด ของพนักงานในองค์การหรือ หน่วยงานของรัฐ - มีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ที่กระทำโดยทุจริตตาม ประมวลกฎหมายอาญา - มีความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการ ฉ้อโกงประชาชน - ตามกฎหมายว่าด้วย ยาเสพติดในความผิดฐานเป็น ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออกหรือผู้ค้า - ตามกฎหมายว่าด้วย การพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้าของหรือเจ้าสำนัก - ตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปราม การค้ำมนุษย์ - ตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปราม

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
			การพอกเงินในความผิดฐาน พอกเงิน
ทุจริตในการเลือกตั้ง	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้	เคยต้องคำพิพากษาอันถึง ที่สุดว่ากระทำการอันเป็น การทุจริตในการเลือกตั้ง
ข้าราชการ	เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง	เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง	เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น	เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น	เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น	เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น
สมาชิกวุฒิสภา	เป็นสมาชิกวุฒิสภา	เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือ เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกภาพสิ้นสุด ลงแล้วยังไม่เกินสองปี	เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือ เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและ สมาชิกภาพสิ้นสุดลงยัง ไม่เกินสองปี
พนักงานหรือลูกจ้าง ของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือ ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าของที่อื่น ของรัฐ	เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ	เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ หรือเป็น เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ	เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือ เป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของ รัฐสภา กรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ ศาลปกครอง กรรมการ	เป็นตุลาการศาล รัฐธรรมนูญ กรรมการ การเลือกตั้ง ผู้ตรวจการ แผ่นดิน กรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ

ประเด็น	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
	ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ หรือ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	กรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน หรือกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	
ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง	อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา 295	อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา 263	อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
วุฒิสภากลดถอน	เคยถูกวุฒิสภามีมติตาม มาตรา 307 ให้ลดถอน ออกจากตำแหน่งและยัง ไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่ วันที่วุฒิสภามีมติจนถึง วันเลือกตั้ง	เคยถูกวุฒิสภามีมติตาม มาตรา 274 ให้ลดถอน ออกจากตำแหน่ง	ไม่ได้กำหนดไว้
พ้นจากตำแหน่ง	ไม่ได้กำหนดไว้	ไม่ได้กำหนดไว้	เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะ เหตุตาม - มาตรา 144 เกี่ยวกับการมีส่วนในการใช้งบประมาณ - มาตรา 235 วรรคสาม เกี่ยวกับการมีพฤติการณ์ ร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อ หน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติ หน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในกรณีที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ประเด็น	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว)
<p>ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง</p>	<p>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควรให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เป็นเหตุให้ผู้นั้นเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น</p> <p>การเสียสิทธิให้มีกำหนดเวลาตั้งแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง</p>	<p>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร หรือเป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศตามมาตรา 25 ให้ถือว่าผู้นั้นเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>การเสียสิทธิให้มีกำหนดเวลาตั้งแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือ</p>	<p>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควรผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>การจำกัดสิทธิให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งหลังนี้โดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งใหม่ หาก</p>

ประเด็น	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว)
		สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น	กำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนยังเหลืออยู่เท่าใด ให้กำหนดเวลาการจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลง

บทสรุปและความเห็นของผู้ศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเลือกตั้งได้เฉพาะสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 350 คนเท่านั้น ส่วนสมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวน 150 คน นั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง แต่จะใช้การคำนวณหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองจากคะแนนที่ได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

การที่กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งมีคุณสมบัติมากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพื่อให้เป็นตัวแทนประชาชนและเข้าใจปัญหาตลอดจนความเดือดร้อนในจังหวัดที่ตนสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นั้นมีข้อแตกต่างในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เช่น เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ การถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด เช่น กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ความผิดฐานฟอกเงิน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเดิมทุกรายมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น

ในส่วนบทเฉพาะกาลก็ได้ห้ามมิให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดิน อยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สมาชิกสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจาก วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ส่วน กรรมการร่างรัฐธรรมนูญห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการที่จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุ ที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควรผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อย่างไรก็ตาม การที่จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้าม ตลอดจนข้อห้ามอื่น ๆ ด้วยแต่สิ่งที่สำคัญสำหรับการเลือกตั้งคือการให้ได้ว่าซึ่งคะแนนเสียง จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นและไม่ว่าจะได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ก็ตาม คะแนนเสียง ดังกล่าวก็จะถูกนำไปคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อไป เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้ลงคะแนนเสียงให้แล้วก็ต้องดูแลและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในเขตเลือกตั้งด้วยมิใช่ว่าจะอาศัย เฉพาะช่วงเวลาการเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงเท่านั้น ดังนั้นการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองจึงต้องให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ

จัดทำโดย

นายแดนชัย ไชวิเศษ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

โทร. 0 2244 2060 โทรสาร 0 2244 2058

Email : sapagroup1@gmail.com

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2561). ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สืบค้น 25 พฤษภาคม 2561 จาก http://www.senate.go.th/bill/bk_data/355-3.pdf
- “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545” (17 ตุลาคม 2545). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 119 ตอนที่ 107 ก, น. 2-3.
- “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542” (10 ตุลาคม 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 116 ตอนที่ 94 ก, น. 2.
- “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561” (21 กรกฎาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนที่ 52 ก, น. 3-5.
- “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560” (7 ตุลาคม 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 105 ก, น. 31-32.
- “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522” (27 เมษายน 2522). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 96 ตอนที่ 63 ฉบับพิเศษ, น. 41-44.
- “พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2547” (15 กรกฎาคม 2547). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 121 ตอนที่ 44 ก, น. 2.
- “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539” (14 พฤศจิกายน 2539). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 113 ตอนที่ 60 ก, น. 3.
- “พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508” (4 สิงหาคม 2508). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 82 ตอนที่ 62 ฉบับพิเศษ, น 2-4.
- “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2554” (30 มิถุนายน 2554). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 128 ตอนพิเศษ 73 ง, น. 2.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540” (11 ตุลาคม 2540). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, น. 22-24.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550” (24 สิงหาคม 2550). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, น. 34-36.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, น. 1-90.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2525). เรื่อง **หารือบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัญหาการตีความมาตรา 96 (5) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)**. สืบค้น 25 พฤษภาคม 2561 จาก http://app-thca.krisdika.go.th/Naturesig/CheckSig?whichLaw=cmd&year=2525&lawPath=c2_0276_2525